

Rozbor právní odpovědnosti za užívání jízdnicích kol při cestě do školy

objednatel: Oživení, o.s.

vypracovali: M. Višňínková, R. Motzke

datum: 14. 01. 2009

1. Je možné umístit stojany na kola na chodníku nebo silnici před školou, když je to veřejné prostranství? Když ano, za jakých podmínek?

Ano, je to možné, ovšem škola musí získat :

- souhlas vlastníka chodníku či silnice a
- povolení silničního správního úřadu ke zvláštnímu užívání chodníku či silnice ve smyslu § 25 zák. č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích. Povolení je zpoplatněno ve výši, kterou stanoví vyhláška obce či městské části. Poplatek se odvíjí od rozsahu zabrané plochy a doby trvání záboru.

Povolení k zvláštnímu užívání pozemní komunikace

Povolení vydává příslušný silniční správní úřad s předchozím souhlasem vlastníka dotčené pozemní komunikace a může-li zvláštní užívání ovlivnit bezpečnost nebo plynulost silničního provozu, také s předchozím souhlasem Ministerstva vnitra, jde-li o dálnici a rychlostní silnici, v ostatních případech se souhlasem příslušného orgánu Policie České republiky.

Povolení se vydává na základě písemné žádosti na dobu určitou a v rozhodnutí se stanoví podmínky zvláštního užívání. Náležitosti žádosti o povolení zvláštního užívání dálnice, silnice a místní komunikace stanoví vyhláška č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích v § 40.

V souvislosti s umístěním stojanů na kola (podle § 25 odst. 6 písm. c) zákona o pozemních komunikacích: „užití dálnice, silnice nebo místní komunikace a silničního pomocného pozemku pro umístění, skládání a nakládání věcí nebo materiálů nesloužících k údržbě nebo opravám těchto komunikací, nebudou-li neprodleně odstraněny“) jsou náležitosti žádosti následující (§ 40 odst. 5):

- presné určení místa, účelu a doby zvláštního užívání a způsobu jeho realizace (jaký druh stavebních prací, jaký způsob prodeje a v jakém zařízení, jaký rozsah akce apod.),
- jméno a příjmení toho, kdo má za průběh zvláštního užívání zodpovídat, jeho datum narození, telefon a adresa (u právnických osob jejich název, sídlo a IČO),

EPS Brno

Dvořákova 13
602 00 Brno
tel.: +420 545 575 229
fax: +420 542 213 373
e-mail: brno@eps.cz

www.eps.cz

EPS Tábor

Převrátílská 330
390 01 Tábor
tel.: +420 381 253 904
fax: +420 381 253 910
e-mail: tabor@eps.cz

- c) odhadovaný vliv zvláštního užívání (popřípadě ruchu tímto užíváním vyvolaného) na bezpečnost a plynulost provozu na dotčeném úseku komunikace a návrh na řešení vzniklé situace,
d) povolení k provozování předmětu činnosti v rámci zvláštního užívání, pokud je takové povolení zapotřebí podle zvláštních předpisů,¹¹⁾
e) stanovisko dotčených správních úřadů, pokud je to zapotřebí podle zvláštních předpisů.¹²⁾

11) Např. zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

12) Např. zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, zákon č. 222/1994 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o Státní energetické inspekci, zákon č. 138/1973 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 110/1964 Sb., o telekomunikacích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 50/1976 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Silničním úřadem, který vydává povolení ke zvláštnímu užívání místních komunikací (tj. i chodníků) a veřejně přístupných účelových komunikací, je obecní úřad. Silničním úřadem, který vydává povolení ke zvláštnímu užívání silnic, je obecní úřad obce s rozšířenou působností. Silničním správním úřadem na území hl. m. Prahy jsou úřady MČ Praha 1 – MČ Praha 22 s výjimkou vybrané sítě komunikací, kde správu vykonává odbor dopravy Magistrátu hl.m. Prahy.

2. A pokud je na obrubníku žlutý pruh?

Plná žlutá čára je vodorovným dopravním značením signalizujícím zákaz zastavení ve smyslu § 22 odst. 2 písm. c) vyhlášky č. 30/2001 Sb. Je-li čára přerušovaná, jedná se o zákaz stání. Pokud by měl být stojan umístěn přímo na silnici, musí být udělena výjimka ze zákazu stání či zastavení ve smyslu § 77 odst. 5 zák.č. 361/2000 Sb. Výjimku uděluje správní orgán, který značení umisťoval, tj. v případě silnice I. třídy krajský úřad a v případě nižších silnic obecní úřad obce s rozšířenou působností (magistrát). Pokud by měl být stojan umístěn na chodníku, pak je z logiky věci nutná výjimka pouze v případě, kdy je v místě zákaz zastavení (pokud je v místě zákaz zastavení, nemůže cyklista přijet po silnici, legálně zastavit a odložit kolo na stojan, který je na chodníku – zastavení by bylo v rozporu se značkou; pokud by tam byl pouze zákaz stání, může přijet, legálně zastavit a odložit kolo na stojan na chodníku). Po udělení výjimky je nutno požádat o povolení ke zvláštnímu užívání chodníku či silnice – viz bod 1 naší analýzy. K vydání výjimky je vždy zapotřebí kladné vyjádření policie. K vydání povolení ke zvláštnímu užívání je nutný souhlas policie v těch případech, kdy by umístění stojanu mohlo ovlivnit bezpečnost a plynulost silničního provozu.

3. Má škola odpovědnost za kola uskladněná:

a. na pozemku, který škole nepatří (např. stojany před školou na chodníku či na ulici; smí vůbec škola stojany instalovat na pozemku, který jí nepatří a za jakých podmínek?)

b. na školním pozemku (např. dvůr apod.)?

Z povahy věci vyplývá, že nikdo nemůže umisťovat předměty na cizí pozemek, pokud s tím vlastník nesouhlasí. Šlo by o zásah do vlastnického práva. Škola tedy nemůže umístit stojan na pozemek, který jí nepatří, pokud nemá svolení vlastníka.

Pokud je na pozemku veřejně přístupná pozemní komunikace (zjednodušeně řečeno silnice či chodník), potřebuje škola navíc povolení silničního správního úřadu, a to i kdyby byla silnice či chodník jejím vlastnictvím. Viz odpověď na otázku č. 1. Pokud pozemní komunikace není veřejně přístupná, jde pouze o účelovou komunikaci a povolení se nevyžaduje.

Co se týče odpovědnosti za škodu, tu upravuje zákon č.40/1964 Sb., občanský zákoník (dále jen „OZ“). Pokud škola získá potřebný souhlas vlastníka s umístěním stojanu na kola, bude plně odpovědná za škodu na těchto kolech. Vyplývá to z ustanovení § 433 odst. 2 OZ. V něm se stanoví, že je-li s provozováním nějaké činnosti spojeno odkládání věcí, odpovídá ten, kdo tuto činnost provozuje (například i škola), občanovi za škodu na věcech odložených na místě k tomu určeném nebo na místě, kde se obvykle ukládají, ledaže by ke škodě došlo i jinak (například působením přírodních událostí, vadou věci). Okruh věcí, které mohou být věcmi odloženými, není nikde stanoven, může jimi být tedy i kolo. Pokud škola vyhradí k odkládání kol stojan, odpovídá za kola na něm odložená. Této odpovědnosti se nelze zprostit jednostranným prohlášením (např. vnitřním předpisem). Vnitřní předpis však může stanovit, že se kola smí odkládat právě jen na tomto stojanu. Pokud někdo odloží kolo jinde, není škola odpovědná za případné škody.

Pokud škola stojan neumístí, nemá odpovědnost za škodu na kolech, která budou odložena například u zdi školy nebo připoutaná k plotu, neboť nejde o místa určená k odkládání kol, či místa, kam se kola obvykle ukládají apod. Pokud by však někdo začal kola soustavně odkládat u zdi nebo plotu a škola takovému chování nebránila, zřejmě by zde vzniklo místo, kde se kola obvykle odkládají, a škola by za ně nesla odpovědnost.

4. V případě, že škola za kola v některém případě odpovídá, jak se může chránit (lze pojistit tuto odpovědnost a jaké jsou přibližné náklady na pojištění proti krádeži kol na pozemku školy)?

Podle našeho názoru jde o klasické pojištění odpovědnosti za vnesené věci, jak jsme popsali výše. Cena a další podmínky pojištění jsou uvedeny v připojené nabídce od makléře, kterého jsme oslovili.

5. Kdo odpovídá za děti během jejich cesty do školy (když jdou samy pěšky nebo jedou na kole)? Je za ně škola odpovědná, když podporuje veřejně jízdu na kole po městě, vytváří podmínky pro to, aby děti používaly kolo jako dopravní prostředek do školy, a dítěti se potom něco stane?

Oblastí, kam daná otázka směřuje, je zřejmě odpovědnost za újmu na zdraví dítěte. Nelze přesně říct, kdo bude mít odpovědnost, pokud se dítěti během cesty do školy něco stane. Odpovědnost může mít:

- zákonný zástupce (zpravidla rodič), který měl nad dítětem vykonávat dohled (dítě se zranilo při cestě do školy, protože vzhledem ke svému věku/schopnostem nebylo připravené jít už do školy samo – zákonný zástupce zanedbal dohled),
- osoba, která újmu na zdraví dítěti přímo způsobila (řidič auta, který dítě srazil na přechodu pro chodce v případě, kdy dítě bylo dostatečně schopné jít do školy samo),
- oba dva subjekty (zákonný zástupce dítěte, které nebylo dostatečně vyspělé, aby se mohlo pohybovat venku samo a řidič, který dítě na přechodu zaviněně srazil)
- nikdo (dítě bylo dostatečně vyspělé pro samostatnou cestu do školy, ale nedávalo pozor a vběhlo řidiči před auto například mimo přechod a v nepřehledném místě).

Při cestě dítěte do školy ale nemá školské zařízení odpovědnost za škodu na majetku či zdraví dítěte či jiné osoby. Škola totiž v této době nevykonávala nad dítětem dohled. Osobou povinnou vykonávat dohled se stává, když dítě vstoupí do školského zařízení nebo pokud zaměstnanci školy provádí činnost, kde se tento dohled předpokládá (například jdou s dětmi mimo areál školy na výstavu apod.).

6. Kde, za jakých podmínek a zda vůbec má cyklista na přechodu přednost?

Podle platné právní úpravy nemá cyklista přednost na jakémkoliv přechodu a za jakékoliv situace! Přednost má pouze a jenom chodec. Cyklista tedy musí před přechodem pro chodce sestoupit z kola a přes přechod kolo převést. Jinak se vystavuje nebezpečí, že mu přijíždějící auta nezastaví, protože tuto povinnost ze zákona nemají. Ze zákona je možnost zřídit vedle přechodu pro chodce také přejezd pro cyklisty. Ale musela by být cyklistům na těchto přejezdech umožněna přednost před auty, což není zákonem dáno. Cyklisté tedy zatím nemají přednost ani na přejezdech pro ně vytvořených – viz § 57 odst. 8 zákona 360/2001 Sb., o silničním provozu.

7. Do jakého věku mohou děti jezdit na kole po chodníku? Může v nějakém případě jet po chodníku i dospělý, když doprovází malé dítě, které smí jet po chodníku?

Dle platné právní úpravy (§ 53 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu) smí chodníku užívat především chodci. Lyžaři a osoby na kolečkových bruslích či podobných sportovních zařízeních smí používat chodník, pokud neohrozí chodce (§ 53 odst. 8 cit. zák.). V zásadě tedy není povoleno, aby po chodníku jezdili cyklisté. Osoba vedoucí jízdní kolo smí užít chodníku, jen neohrozí-li ostatní chodce. Nesmět ohrozit pak znamená počínat si tak, aby žádnému účastníkovi provozu na pozemních komunikacích nehrozilo žádné nebezpečí. Může tedy ostatní omezit, tj. může jim překážet, ale nesmí je ohrozit. V opačném případě musí osoba vedoucí kolo užít pravé krajnice nebo pravého okraje vozovky. Je tedy povoleno po chodníku pouze kolo vést, nikoliv na něm jet. To je obecná povinnost pro všechny osoby. Nicméně další ustanovení tohoto zákona, konkrétně § 58, stanoví tomuto obecnému zákazu výjimku, když stanoví, že děti mladší 10 let nesmí samy jezdit po silnici, místní komunikaci a veřejně přístupné účelové komunikaci (mohou pouze s doprovodem osoby starší 15 let), ale vzápětí upřesňuje, že tento zákaz neplatí pro chodníky, cyklistické stezky a obytné a pěší zóny. Nepřímo tím tedy umožňuje dětem mladším 10 let, aby jezdily po chodníku. Nicméně se z tohoto ustanovení nedá odvodit, že by se tato výjimka vztahovala i na osoby starší 10 let, takže všichni ostatní mají tuto činnost zakázanou.

8. Od jakého věku mohou jezdit děti na silnici samy a do jakého věku s doprovodem a jak staré osoby?

Cyklista je dle zákona o silničním provozu účastníkem provozu na pozemních komunikacích, konkrétně je řidičem nemotorového vozidla a jako takový musí dodržovat platné právní předpisy, které se této oblasti týkají. Ustanovení § 58 odst. 2 výslovně uvádí, že dítě do 10 let věku smí na silnici, místní komunikaci a veřejně přístupné účelové komunikaci jet na jízdním kole jen pod dohledem osoby starší 15 let. Dítě starší 10 let tedy může jet na výše zmíněných místech bez doprovodu starší osoby. Nicméně je nutné uvést obecnou povinnost všech účastníků provozu na pozemních komunikacích v § 3 silničního zákona, kde se stanoví, že provozu na pozemních komunikacích se nesmí účastnit osoba, která by vzhledem k věku nebo ke sníženým tělesným nebo duševním schopnostem mohla ohrozit bezpečnost tohoto provozu. To neplatí, pokud osoba sama nebo jiná osoba učinila taková opatření, aby k ohrožení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích nedošlo. Dále toto ustanovení uvádí, že řídit vozidlo (kolo je nemotorovým vozidlem) může pouze osoba, která je dostatečně tělesně a duševně způsobilá k řízení tohoto vozidla a v potřebném rozsahu ovládá jeho řízení a předpisy o provozu na pozemních komunikacích.

Je tedy na rodičích, jakožto zákonných zástupcích dítěte, aby zvážili, zda je jejich dítě vzhledem ke svému věku a schopnostem schopno účastnit se jako cyklista provozu na pozemních komunikacích tak, aby neohrozilo sebe ani jiného účastníka.

9. Do jakého věku je povinné mít cyklistickou přilbu?

Podle novely zákona o silničním provozu, která nabyla účinnosti 22. 8. 2007, je ochranná přilba povinná pro cyklisty do 18 let věku (§ 58 odst.1)! Před touto novelou byla povinná pouze pro cyklisty do 15 let věku. Ustanovení dokonce stanoví, že přilba musí být schváleného typu a cyklista ji musí mít nasazenou a řádně připevněnou na hlavě (= zapnutou).

Mladistvému cyklistovi (věk 15-18 let) bez helmy hrozí pokuta na místě do výše 2 000 korun, ve správním řízení dokonce až 2 500 korun. Pokud je dítě mladší 15 let, jsou za chybějící helmu odpovědní rodiče.

Helmu nemusí mít pouze děti, které jsou převáženy na kole v sedačce.

10. Jaká je povinná výbava kola?

Technické požadavky na jízdní kola, potahová vozidla a ruční vozíky upravuje vyhláška č. 341/2002 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích. V ustanovení § 30 se stanoví, že u jízdních kol se neschvaluje jejich technická způsobilost, podmínkou jejich užití v provozu na pozemních komunikacích však je splnění technických požadavků uvedených v příloze č. 13 této vyhlášky:

Příloha 13

Technické požadavky na jízdní kola, potahová vozidla a ruční vozíky

1. Jízdní kola musí být vybavena:

- a) dvěma na sobě nezávislými účinnými brzdami s odstupňovatelným ovládním brzdného účinku; jízdní kola pro děti předškolního věku vybavená volnoběžným nábojem s protišlapací brzdou nemusí být vybavena přední brzdou,
- b) volné konce trubky řídítek musí být spolehlivě zaslepeny (zátkami, rukojetmi apod.),
- c) zakončení ovládacích páček brzd a volné konce řídítek musí mít hrany buď obaleny materiálem pohlcujícím energii, nebo (jsou-li použity tuhé materiály) musí mít hrany o poloměru zakřivení nejméně 3,2 mm; páčky měničů převodů, křídlové matice, rychloupínače nábojů kol, držáky a konce blatníků musí mít hrany buď obaleny materiálem pohlcujícím energii, nebo (jsou-li použity tuhé materiály) musí mít hrany o poloměru nejméně 3,2 mm v jedné rovině a v druhé rovině na ni kolmé nejméně 2 mm,
- d) matice nábojů kol, pokud nejsou křídlové, rychloupínací nebo v kombinaci s krytkou konce náboje, musí být uzavřené,
- e) **zadní odrazkou červené barvy**, tato odrazka může být kombinována se zadní červenou svítilnou nebo nahrazena odrazovými materiály obdobných vlastností; plocha odrazky nesmí být menší než 2000 mm², přičemž vepsaný čtyřúhelník musí mít jednu stranu dlouhou nejméně 40 mm, odrazka musí být pevně umístěna v podélné střední rovině jízdního kola nebo po levé straně co nejbližší k ní ve výšce 250 - 900 mm nad rovinou vozovky; činná plocha odrazky musí být kolmá k rovině vozovky v toleranci +/- 15 st. a kolmá k podélné střední rovině jízdního kola s tolerancí +/- 5 st.; odrazové materiály nahrazující zadní odrazku mohou být umístěny i na oděvu či obuvi cyklisty,
- f) **přední odrazkou bílé barvy**, tato odrazka může být nahrazena odrazovými materiály obdobných vlastností; odrazka musí být umístěna v podélné střední rovině nad povrchem pneumatiky předního kola u stojícího kola; plocha odrazky nesmí být menší než 2000 mm², přičemž vepsaný čtyřúhelník musí mít jednu stranu dlouhou nejméně 40 mm, činná plocha odrazky musí být kolmá k rovině vozovky s tolerancí +/- 15 st. a kolmá k podélné střední rovině jízdního kola s tolerancí +/- 5 st.; odrazové materiály nahrazující odrazku mohou být umístěny i na oděvu či obuvi cyklisty,
- g) **odrazkami oranžové barvy (autožlut)** na obou stranách šlapátek (pedálů), tyto odrazky mohou být nahrazeny světlo odrážejícími materiály umístěnými na obuvi nebo v jejich blízkosti,

h) na paprscích předního nebo zadního kola nebo obou kol nejméně jednou boční odrazkou oranžové barvy (autožluť) na každé straně kola; plocha odrazky nesmí být menší než 2000 mm², přičemž vepsaný čtyřúhelník musí mít jednu stranu dlouhou nejméně 20 mm, tyto odrazky mohou být nahrazeny odrazovými materiály na bocích kola nebo na bocích plášťů pneumatik či na koncích blatníků nebo bočních částech oděvu cyklisty.

2. Jízdní kola pro jízdu za snížené viditelnosti musí být vybavena následujícími zařízeními pro světelnou signalizaci a osvětlení:

a) světlomet svítícím dopředu bílým světlem; světlomet musí být seřízen a upraven trvale tak, aby referenční osa světelného toku protínala rovinu vozovky ve vzdálenosti nejdále 20 m od světlometu a aby se toto seřízení nemohlo samovolně nebo neúmyslným zásahem řidiče měnit, je-li vozovka dostatečně a souvisle osvětlena, může být světlomet nahrazen svítlnou bílé barvy s přerušovaným světlem,

b) zadní svítlnou červené barvy; podmínky pro umístění této svítlny jsou shodné s podmínkami pro umístění a upevnění zadní odrazky podle odstavce 1 písm. e); zadní červená svítlna může být kombinována se zadní odrazkou červené barvy podle odstavce 1 písm. e); zadní červená svítlna může být nahrazena svítlnou s přerušovaným světlem červené barvy,

c) zdrojem elektrického proudu, jde-li o zdroj se zásobou energie, musí svou kapacitou zajistit svítivost světel podle písmen a) a b) po dobu nejméně 1,5 hodiny bez přerušení.

3. Světelná výbava jízdního kola se nepovažuje za výbavu ve smyslu ustanovení § 32 zákona č. 361/2000 Sb.

4. Je-li jízdní kolo vybaveno pomocným sedadlem pro dopravu dítěte, musí být toto sedadlo pevně připevněno a opatřeno pevnými podpěrami pro nohy dítěte. Sedadlo a podpěry musí být provedeny a umístěny tak, aby nemohlo dojít ke zranění dítěte při jízdě ani k ohrožení bezpečnosti jízdy. Je-li jízdní kolo vybaveno nosičem zavazadel, musí být tento nosič řádně a spolehlivě připevněn a nesmí ovlivňovat bezpečnost jízdy.

5. Pneumatiky a ráfky nesmí vykazovat trhliny, praskliny a jiné zjevné deformace, které by zjevně narušovaly bezpečnost jízdy.

6. Jízdní kola uváděná na trh po 1.1.2003 musí mít na snadno dostupném místě rámu trvanlivě vyznačeno dobře čitelné výrobní číslo nebo být vybavena zařízením jej spolehlivě nahrazujícím. Za spolehlivě výrobní číslo nahrazující zařízení se v tomto případě považuje například i elektronický nosič takové informace, který bude pevně spojen s rámem jízdního kola.

7. Jízdní kola uváděná na trh po 1.1.2003, pokud nejsou vybavena podle čl. 2 této přílohy, tj. pro jízdu za snížené viditelnosti, musí být opatřena jednoznačným a zřetelným upozorněním v návodu k obsluze, že tato kola nejsou za daného stavu vybavení způsobila k silničnímu provozu za snížené viditelnosti.

8. Jízdní kolo může být vybaveno dodatečně pomocným motorkem, jestliže

a) bude nadále zachován původní charakter jízdního kola (podle čl. 1, 2),

b) pomocný motorek bude přiměřeně plnit podmínky ustanovení § 19 zákona,

c) jeho výkon nepřesáhne 1 kW,

d) v případě použití spalovacího motoru nebude mít takový motor objem válce (válců) větší než 50 cm³,

e) maximální konstrukční rychlost nebude vyšší než 25 km.h⁻¹,

f) montáž pohonného systému (motor, nádrž paliva nebo akumulátor) na jízdní kolo si nevyžádá zásah na jeho nosných částech.

Pokud vozidlo splňuje všechny výše uvedené požadavky, považuje se pro potřeby této vyhlášky nadále za jízdní kolo.

[...]

V souvislosti s osvětlením pak zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu) v § 58 odst. 5 stanoví, že za snížené viditelnosti je cyklista povinen mít za jízdy rozsvícený světlomet s bílým světlem svítícím dopředu a zadní svítlnu se světlem červené barvy nebo přerušovaným světlem červené barvy. Je-li vozovka dostatečně a souvisle osvětlena, může cyklista použít náhradou za světlomet svítlnu bílé barvy s přerušovaným světlem.

11. Kdy je člověk chodec a kdy cyklista?

Je člověk chodec, zastaví-li před přechodem na kole a s kolem mezi nohama spustí obě nohy na zem? Je člověk chodec, sedí-li na jízdním kole a má na zemi položenou jednu nohu? Je to důležité pro vyšetřování nehod cyklistů sražených na přechodu (zda zastavili a stali se chodcem, či zda byli stále cyklisté)?.

Definice pojmu „cyklista“

Současná právní úprava v žádném zákoně ani prováděcí vyhlášce neobsahuje definici cyklisty. Je tak nutné vyjít především z jazykového výkladu. V první řadě má tedy pojem „cyklista“ význam, který je mu obecně připisován. Cyklistou je proto každá osoba jedoucí na jízdním kole.

Přitom zákon o silničním provozu v § 57 odst. 2 stanoví, že jízdním kolem se z hlediska provozu na pozemních komunikacích rozumí i koloběžka. V souladu s tímto ustanovením je tedy cyklistou také osoba jedoucí na koloběžce.

(Podle vyhlášky č. 341/2002 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, se pro účely této vyhlášky rozumí jízdním kolem i „tříkolky a vícekolky, stejně jako vícesedadlová jízdní kola (např. tandemy) a jim podobná vozidla poháněná lidskou silou a určená i k provozu na pozemních komunikacích, jako např. koloběžky“.). Výkladem lze dojít k tomu, že cyklistou je i osoba jedoucí na trojkolce.

Rozdíl mezi chodcem a cyklistou

K rozdílu mezi chodcem a cyklistou stanovuje zákon o silničním provozu v § 2 písm. j), že chodcem je i osoba, která vede jízdní kolo. Zde je opět nutné vyjít především z jazykového výkladu slova „vést“. Zpravidla to znamená, že osoba kráčí vedle jízdního kola, které přidržuje, a tak ho uvádí do pohybu. Logicky lze pod pojem vést podřadit také zastavení (například před přechodem pro chodce) a pokračování ve vedení.

V souladu s jazykovým výkladem tak zřejmě není chodcem osoba, která sedí na jízdním kole a má na zemi jednu nohu. V takovém případě jde stále o cyklistu – řidiče nemotorového vozidla, které stojí (tj. v souladu s § 2 písm. n) zákona o silničním provozu řidiče nemotorového vozidla uvedeného do klidu na dobu dovolenou pro zastavení). Ani ve druhém případě (cyklista s rámem jízdního kola mezi nohama má obě nohy spuštěné na zem) zřejmě nelze výkladem dojít k tomu, že by šlo o chodce. Opět tak půjde o cyklistu – řidiče nemotorového vozidla, které stojí.

Toto právní stanovisko bylo vytvořeno v rámci projektu Město pro pěší realizovaného o.s. Oživení ve spolupráci s o.s. Pražské matky podpořeného grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci Finančního mechanismu EHP a Norského finančního mechanismu prostřednictvím Nadace rozvoje občanské společnosti.